

استقلال کشور سودان

سودان از پهناورترین کشورهای آفریقایی در سال 1956 میلادی استقلال خود را اعلام کرد از سال 1899 میلادی اداره امور سودان به عهده دو کشور مصر و انگلیس گذاشته شد...

سودان از پهناورترین کشورهای آفریقایی در سال 1956 میلادی استقلال خود را اعلام کرد از سال 1899 میلادی اداره امور سودان به عهده دو کشور مصر و انگلیس گذاشته شد اما در مدتی کوتاه انگلستان سودان را مسمره خود کرد سرانجام در نیمه دوم قرن بیستم میلادی با مبارزات مستمر مردم سودان با نیروهای بیگانه این کشور به استقلال رسید و حکومت جمهوری در آن برقرار شد در خور توجه است که سودان در اوایل قرن نوزدهم میلادی از مراکز مهم داد و ستد برده، و کانون فعالیت برده دارن غرب بشمار می‌رفت.

سودان به لحاظ وسعت، بزرگترین کشور آفریقائی و حتی جهان اسلام می باشد که 2500000 کیلومتر مربع وسعت دارد. گرچه بخش هایی از آن در آفریقای شمال شرقی قرار دارد ولی به لحاظ گسترش زیاد در صحرای مرکزی آفریقا، جزو نقاط مرکزی آفریقا مطالعه می شود.

سودان در شمال شرقی با دریای سرخ ارتباط دارد. و 8 کشور یعنی مصر، لیبی، چاد، آفریقای مرکزی زئیر، اوگاندا، کنیا و اتیوپی با آن مرز مشترک دارند. بخش وسیعی از آن را دشت های بزرگی تشکیل می دهد که توسط رود نیل و شعبات آن آبیاری می شود. نواحی شمالی سودان توسط دره وسیع رودخانه نیل به دو بخش شرقی و غربی تقسیم می گردد، دو شاخه نیل در خارطوم، پایتخت سودان بهم می پیوندند. در اراضی نسبتا مرتفع غربی سودان، توده های آتشفشانی جبل مارا قرار دارد. آب و هوای سودان گرم و خشک است.

تا چندین قرن قبل از میلاد، سودان شمالی توسط مصریان اداره شد ولی آنان در قرن 15م سودان را ترك نمودند. در قرن پانزدهم میلادی با تصرف بخش هایی از سودان توسط مسلمین، اسلام در این کشور راه یافت. از اوایل قرن نوزدهم برای بار دوم، مصریان جهت دست یافتن به طلا، نواحی شمال سودان را به تصرف خود درآوردند از نیمه دوم قرن نوزدهم سودان، تحت سیطره انگلستان قرار گرفت. در این زمان مسلمانان بر علیه سلطه گران انگلیسی قیام نمودند و رهبری این جنبش رارمحمد احمد بن عبدالله معروف به مهدی سودانی به عهده داشت. در این قیام خونین، انگلیسی ها تار و مار شده و گوردون فرمانده انگلیسی و تعداد بسیار زیادی انگلیسی دیگر به قتل رسیدند. مهدی سودانی پس از اخراج انگلیسی ها و بدست آوردن بخشی از سرزمین سودان، اقدام به تاسیس دولت نمود و اقتداری یافت. اما استعمار شوم که زخم خورده بود، با لشکری فراوان و پس از جنگ های خونین، قیام مهدی سودانی را سرکوب و طرفدارانش را قتل عام نمود. این لشکر که متشکل از قوای مصر و انگلستان توسطکیچنر انگلیسی رهبری می شد. پیروان مهدی سودانی در ام دورمان از نیروهای مهاجم شکست خوردند و انگلیسی ها پس از این پیروزی به پیشروی خود ادامه داده اما ناگهان با قوای فرانسوی مواجه شدند و در محلی بنام 171#&فاشودا؛ دو نیرو مقابل هم قرار گرفته و به صف آراییی پرداختند ولی نبردی صورت نگرفت و پس از يك بحران و جنگ سیاسی، با مصالحه طرفین جریان فاشودا به پایان رسید. در سال 1899م قراردادی میان مصر و انگلستان منعقد شد که به موجب آن اداره امور سودان به هر دو کشور واگذار شد و بدین گونه سودان تحت استعمار در آمد. در سالهای 1924م سودان مستقل شد و به ضویت سازمان ملل درآمد و حکومت ان جمهوری اعلام شد ولی طولی نکشید که در سال 1958م نظامیان به رهبری ژنرال ابراهیم عبود کودتا کرده و قدرت را در دست گرفتند از آن تاریخ سودان کمتر روی آرامش و امنیت را دیده است. کودتای سال 1985م به اختناق 16 ساله جعفر نمیری پایان داد و حکومت جدید تغییراتی در سیاست سودان ایجاد نمود و از جمله روابط ایران و سودان بهبود یافت. پس از صادق المهدی، سرهنگ عمرالبشیر روی کار آمد و هم اکنون قدرت در دست نظامیان است. سودان 18 استان دارد که 6 استان جنوبی آن بصورت خود مختار اداره می شود.

سودان 27792000 نفر سکنه دارد که 30% آن در شهرها زندگی می کنند. رشد سالانه آن 3/8% و تراکم نسبی 11/1 و بعد خانوار 5/3 و میانگین سنی 22/6 سال می باشد. (13) 80% مردم از نژاد سامی (عرب) و 20% بقیه سیاه پوستند، زبان رسمی و خط رایج عربی است. 72% مسلمان و بقیه مسیحی و بت پرستند.

سودان پس از استقلال، شاهد درگیری های فراوانی بوده و یکی از کشورهای پرکودتای آفریقا می باشد. مدتها است که شورشیان جنوب به رهبری سرهنگ گارانگ با دولت مرکزی درگیرند که از نتایج تاسف بار آن، آواره شدن هزاران مسلمان و قحطی و گرسنگی در سودان می باشد. از 5 میلیون سکنه جنوب این کشور هم اکنون يك میلیون نفر با خطر مرگ ناشی از گرسنگی روبرو هستند. قربانیان قحطی جنوب سودان دفن نمی شوند و متاسفانه خوراك لاشخورها و کرکس ها می باشند. هجوم آوارگان بسیاری از روستاهای نیمه جنوبی سودان را منزلگاه افراد گرسنه و قحطی زده و بیخانمان نموده است و گاهی سکنه آنان را به 3 تا 4 برابر افزایش داده است. شورشیان جنوب، جلو کمک های غذایی سازمان ملل را گرفته و به غارت آن می پردازند آوارگان نیز بدلیل قرار گرفتن در بین شورشیان

و نیروهای دولتی وضع خطرناکی دارند. آوارگان گرسنه که بسیار ضعیف شده اند و کمتر رمقی دارند در صفوفی به انتظار دریافت غذای یونیمکس به سر می برند اما این غذا برای همه وجود ندارد و تنها عده ای بدان دست می یابند.

سودان با وجود آنکه اراضی حاصلخیزی دارد و زمانی انبار مواد غذایی جهان سوم به شمار می آمد در حال حاضر کشوری است عقب مانده و جزو ده کشور فقیر دنیاست. وابستگی این کشور به کمک های خارجی و خریدهای نظامی، کودتاهای پی در پی و نبردهای درون مرزی، تورم را در سودان به 200% رسانیده است.

80% مردم به کشاورزی و گله داری مشغولند و تولید پنبه 60% صادرات آن را تشکیل می دهد. بزرگترین مزارع پنبه جهان در حوالی خارطوم مرکز حکومت سودان واقع است. مس، طلا و آهن از ذخائر معدنی سودان بوده و در سال 1973م این کشور در سواحل دریای سرخ نفت کشف نمود. متاسفانه بهترین معادن در اختیار شورشیان گارانگ قرار دارد. واحد پول سودان لیره (پوند) است که به عربی جینه نام دارد که با 100 پیاستر برابر است.